Ч. 127 (921, Львів, субота 8. червня 1918 [1918] Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3)

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Caveant consules!...

Ґраф Буріян їде до Берліна попирати австро-польську розвязку. Так заявив він саме президії „польського кола“, — так і пише вся столична преса. Се треба приняти за факт.

Австро-польська розвязка все була і мусить бути небезпечною для нас — тому, бо в її понятю містить ся прилучене Галичини до Польщи. Правда — можна собі подумати Польщу при Австрії і без укр. части Галичини.

Одначе всі нам звісні проекти австро-польської розвязки — явні чи довірочні — розуміють сю розвязку лише так, що ціла Галичина прийшла би до Польщі. Значить: в практиці австро-польська розвязка містить в собі для нас серіозну небезпеку.

Вчера подали ми льондонські і швайцарські слухи про пляни перестрою Австрії. Мимо віддаленя одного жереля від другого і мимо того, що одно є австрофобським, коли друге австрофільське — основна думка та сама. Характеристичне і те, що виринули вони саме під теперішню хвилю. Видко — не лишені вони реальної основи. Ми вказали вже вчера, що основа тих слухів покриває ся з проектом перебудови Австрії, як він поданий у брошурі „Die Neuverjüngung Oesterreichs“. Автор її — Austriacus Observator — є личностю, маючою зносини з самими рішаючими кругами держави, а в передмові до брошури він навіть покликуєсь на те, що виложені в ній думки сформуловані за порозумінєм з рішаючими личностями.

Після сего проекту Австрія мала би складати ся з двох „союзів“ — західної Австрії і східної Австрії — з котрих кожда знов розпадає ся на дві части В Західній Австрії сими частями були би: „Велике князівство Австрія“ (альпейські краї) і „Королівство Чехи“ (судетські краї).

Натомість що до „Східної Австрії“ є дві можливости: Коли Польща зедиає ся з Австрією, тоді „Східна Австріа“ обійматиме „Королївство Польщу“, в котрого склад увійшла би й західна та середна Галичина (повіти: Чесанів, Добромиль, Перемишль і т. д.), і „Королївство Володимирію“. Як-же Польща не приєднає ся до Австрії, тоді західна і середна Галичина мають творити „Королївство Галичини“ — очевидно польське — а решта Галичини з Буковиною „Королївство Володимирії“.

Як сказано, оба ті „Королївства“ мають творити „союзну державу“, якої столиця буде лежати в польській части. Дотеперішні державні зелізниці, канали, судівництво, загальні рамці законодавства і адміністрації що до торговлї, промислу, рільництва і т. п. належать до „союзного правительства“, на якого чолї стояв би „канцлер“, котрим мав би бути кождочасний премієр польського королївства.

Урядова мова між правительством „Володимирії“ а „союзним“ малаби бути польська, натомість в самій „Володимирії“ — рівнорядно польська і українська.

Отсей проект се нічо инше, як прилучене укр части Галичини — частию безпосередно а частию посередно, („Володимерія“) — до Польщи Се те саме, що свого часу ляпсували пп. Яворські, Білінські і Фельдмани, що „готові признати“ Українцям навіть теріторіяльну автономію в рамах Польщи.

Сей проект на диво покриває ся з тим, що від 1914 р. обіцюють з Відня рівночасно і Полякам і Українцям. Є ту за одним махом і „вилучене Галичини“ і „поділ Галичини“ і „злука з Польщею“ — все, що хто хоче і все, що містило ся в заявах Штірґка і Берхтольда, актах з 5 падолиста 1916 і 5. мая 1917, та навіть в берестейськім договорі. В сути річи, се прилучене нас до Польщи в заміну за.... автономію культурну та за велику „володимирську“ раду повітову.

І еще одно: автор сего проекту зложив його вже по утвореню укр. держави та числячись з її істнованєм. Значить: є се максімум, що нам признаєсь в межах Австрії. На всякий случай заховано одиак вицофанє з сего максімум — тим робом, що в „Володимирії“ так довго має бути завішена автономія, поки край „не дозріє“ до неї! — Маємо поважні підстави, здогадувати ся, що сей проект є доволї вірною, коли не цїлком точною, відбиткою того, що задумують рішаючі круги держави. Всї їх заяви, акти і вся дотеперішна політика римують ся знаменито з сим проектом.

Що подібні „реформи“ для нас не до приняття — про се не треба тратити двох слів. Що з австро-польською розвязкою виринає для нас небезпека саме таких „реформ“ — се також певне. Тому кличемо на адресу всїх покликаних укр. політичних чинників: caveant consules, ne respublica quid detriment capiat!

Нехай наші заступники звернуть ся, де треба, з рішучою осторогою, що укр. нарід ніколи не дасть своєї згоди на подібну „реформу“ — хочби

—

по проекту Austriacus-a Observator-a — укр. митрополит мавби у св. Юра вложити на голову цїсаря Австрії і короля Польщи.

Програма Гетьмана Скоропадського.

Віденська „Reichspost“ поміщає розмову свого співробітника у Київі з гетьманом Скоропадським.

Гетьман заявив:

„Менї здаєть ся, що дороги нашої політики є виразно витичені положенєм нашого краю і його потребами. Для України нема нічого иншого, як

найтїснїйший союз з осередними державами,

з котрими могуть звязати нас плодотворні торговельні зносини. Сї держави не мають ніяких політичних інтересів, котрих не далоби ся получити з нашими на користь обох сторін. З вдячностю узнаю я підмогу, якої уділяють нам заступники Австро-Угорщини і Німеччини.

Передомною стоїть велика і висока

цїль: незалежність України.

До сего потреба політичної і фінансової консолїдації вихованя нашого народу і власної військової сили. Єще не означено, доки сягатимуть границї нашої держави. Але можна пізнати, що Україна має притягаючу силу. Міністер заграничних справ Дорошенко що дня приймає депутації з пригранічних областий, які

бажають прилучити ся до України.

З нами хочуть получити ся донські і кубанські козаки. Через се припаде нам донецький байсен з його невичерпаними богатствами вугля. Се є запорукою нашого промислового розвою і нашої самостійности. Ми потребуємо також

прилучення Криму.

Без Криму були би ми неспосібні до життя. Чорне море є для нас одиноким виходом на великі світові дороги морського обороту. Потреба нам фльоти для нашої торговлї і нашого державного становиска. До сего потребуємо добрих пристаней. Без них є ми туловищем, для котрого замкнені є артерії. Сего не можуть бажати приятелї України.

Наша независимість вимагає також, щоби зараджено теперішному фінансовому заколотови. Край є залитий паперовими грішми. Цїни підвисшають ся до неімовірности. Треба завести лад. Інтереси нашої валюти сходять ся з розумною і справедливою розвязкою земельного питаня. Хочемо

дати селянам землю

з просторих лятіфундій краю і витворити через се здоровий, консервативний сільсько-господарський стан. Але землю сю мусять купити селяни по умірковавим цїнам. Землю сю відбере ся у великих земельних власників за справедливим відшкодованєм.

Скоропадський застерігає ся

проти ріжних підозрінь,

які навіть під зглядом політичним посуджують його склінність для давної царської Росії. Він заявив: „Мене болить, що ті закиди, які приписують менї нечесну і ганьбячу роль, ширять ся навіть між австрійськими, українськими інтелїґентами і находять послух Що за причина сего становиска? Після моїх відомостий австрійські Українцї не є соціялїстами Вони також стоять на становиску пошанованя приватної власности і горожанського ладу, як і я і не мають в своїй програмі конфіскати землї і большевицьких експериментів Треба полишити менї честь шанувати ті самі правила умірковая і справедливости, які уважає ся в Австрії за неопрокинені і оснувати державу на сих самих осно-

вах державного ладу, які становлять гордість і певність західної культури і треба лишити мені час доказати практичною роботою, чого я хочу і що я можу.

З російським сусідом

бажаю мирних відносин і можливого істнованя побіч себе, як сего завсігди бажати будуть независимі держави, що получені є довгими спільними границями і многими природними звязами — як довго вони не ведуть зі собою війни. Нічого більше. Ніхто инший на моїм місци, що чесно бажає независимости України, не може инакше думати.

Лише рука в руку з будовою держави мусить іти

плеканє народної просвіти.

Плянуюю відновую давної української козацької орґанізації і хочу получити з сим шкільництво. Ще бажаю

сильної української оружної сили,

яка має запевнити державі ненарушимість і свободу. Сего ніхто мені не може взяти за зле. Много стоїть перед нами, але найтяжше ми вже побороли і чуємо ся на силах, кріпко покінчити державну будову України“.

* * *

В розмові з кореспондентом „Neue Fr. Presse“, гетьман Скоропадський заявив:

„Неправда, що я хочу русифікувати“

урядничий стан; моїм стремлїнєм притягнути спосібних і для краю корисних людий до співпраці і без огляду на походженє трактувати всіх цілковито в дусі демократичнім і поступовім, з одинокою цілю перед очима, завести лад і спокій а через те найкрасше забезпечити незалежність України.

Тепер основую державний секретаріят мистецтва під управою Дорошенка, дядька міністра заграничних справ того самого імени, щоби поглибити культурні і мистецькі зносини з монархією, бо я сподію ся, що високо розвинена штука в Австро-Угорщині мати-ме благодатний вплив на так талановитий український нарід“.

* * *

До сих заяв гетьмана, а іменно до першої з них мусимо замітити:

Увага гетьмана про се, що в Галичині робить ся йому закиди, які приписують йому „нечесну і ганьблячу роль“ — не може відносити ся ні до нашого орґану ні до широких кругів української суспільности в Галичині. Ні ми ні ті широкі круги укр. інтеліґенції в Галичині не висловили сего обидливого погляду, а навпаки стоять супроти гетьмана на вижидальнім становищи.

Від самого гетьмана та його політики буде залежати дальший суд про него і про його роль. Коли гетьман зуміє знайти дорогу до порозуміня з укр. національними партіями і з укр. національною інтеліґенцією на Україні — то покладе трівкі основи під укр. державу і запише своє імя золотими буквами в історії України. Коли-ж він окружить ся ненаціональними та реакційними елементами, то й Україну вкине в тяжку внутрішню колотнечу і сам особисто стягне на себе обурене всего свідомого укр. загалу та проклін історії. Дотеперішні заяви гетьмана звучать — на загал беручи — симпатично для вуха кожного державно-думаючого Українця та роблять вражінє щирости. Але його притча — досі всі пп. Гутники, Кольцеви і т. п. — не вбуджують ніякого довіря, а привернене режиму всяких Чарториських, доконувані Німцями масові арешти і т. д. — все те певне не скріпить ні довіря до гетьмана ні не зближає його до української інтеліґенції.

Коли-ж гетьман апелює до Галичан — то саме ми, що все льояльно і безсторонно та без упередженя відносились до його особи, мусимо знов заапелювати до пана Гетьмана:

Проясніть, Ваша Ясновельможности. рішучим кроком сю мраковину що покриває українську державну політику! Опріть ся на тих укр. кругах, що мають довіре всего, що національно свідоме на Україні і поза Україною — в Галичині! Відсуньте від себе тих, що лише компромітують Вашу владу і що коплють дальше прірву між Вами а народом! Се — Ясновельможний Пане Гетьмане — одинокий шлях розвіяти всяке недовіре та опрокинути ті закиди, на котрі Ви жалуєте ся.

З сим прилюдним апелем звертаємо ся до Вашої Ясновельможности з тим більшим оправданєм — саме ми — що далекі були від роблених Вам закидів.

В Ваших руках дальший розвиток опінії. Пора найвисша, щоби відносини остаточно прояснились.

З України.

Переговори рвуть ся.

Київ, 6. червня. В комісії мирової конференції для віддачі Україні зелізничого матеріялу і парку, що їх вивезли большевики до Росії, заявив український представник, що нема бесіди про якусь виміну, але Росія мусить безуслівно віддати весь вивезений зелізничий матеріял. Російський заступник Мануїльский відповів, що в такім случаю Україна мусить віддати Росії весь російський матеріял, який здобули на большевиках українські і німецькі війська. В противнім случаю в заміну за видачу ваґонового парку має Україна дати Росії відповідну скількість збіжа і вугля. До згоди не прийшло.

В комісії в справі повороту українських і російських горожан до своєї вітчини, український заступник Кистяківський, зажадав перерви, бо українське правительство виготовлює закон, який має охоронити Україну від заливу русских з Росії і від вивезеня капіталів з України.

Поворот укр. полонених з Туреччини.

Царгород, 6. червня.

В виконаню берестейського договору рішила міністеріяльна рада відіслати українських полонених домів.

Російсько-польська інтриґа.

„Czas“ доносить, що „Російський Союз земельних власників“ і польське „Zrzeszenie ziemian“ вислали спільну делеґацію до представника німецького правительства в Київі, барона Мума. Мум — що правда — не приняв депутації, але згодив ся на приватну розмову з двома відпоручниками зібраних орґанізацій, себто з кн. Кочубеєм та п. Єні, obywatel-om ziemi kijowskiej. Посол Мум заявив обом панам, що на Україні є ірляндські відносини, бо вся земля є в руках маґнатів і тому мусить прийти зміна. — Тоді дідичі вручили йому меморіял зі статистичним зіставленєм, з якого виходить, що на Україні є 70 процент селянських, а 30 процент поміщицьких ґрунтів. Те зіставлене порівнано з відносинами в Анґлії, Німеччині і Франції і воно випало на користь-оборону українських маґнатів.

Забули лиш ті панове взяти в рахунок те, що в західних краях є високо розвинений промисл і торговля, а на Україні ні. Тому й укр. селянство є майже все дрібно- або беземельне.

Польські середні школи в Київі.

В Київі істнують чотири польські ґімназії для хлопців і три для дівчат на правах публичности.

О самостійність Донщини.

Гетьман Скоропадський приняв оногдї делеґацію від Донщини, яка передала гетьманови свої повновласти та відвідала німецьких послів і комендантів, яким предложила домаганя що до признаня осередними державами самостійности Донщини, щоби на тій основі управильнити питанє розмежена.

Проти польських апетитів.

Під заголовком „Ще раз Холм“ помістив віденський двотижневник „Das Forum“ статю, в котрій читаємо:

„Польські дневники вказують безвпинно на глибокий жаль польського народу з приводу получення Холмщини з Україною. Коли нарід жалує, то се для кождого правительства дуже поважна річ, над котрою і ми не можемо перейти до дневного порядку. Але сей жаль зовсім не є щирий і не є правдою, начеби польський нарід мав якийнебудь привід до жалю. В сім випадку не масть ся з нічим иншим до діла, як із звичайним — на жаль — в нинішних часах, фалшованем волї народу.

„Передовсім не годить ся з правдою, начеби бодай якась поважна часть холмського населеня була польською і тим самим прилучене її до України нарушувало національну засаду. Зате правдою є, що около 40 польських маґнатів має в Холмщині великі латифундії, котрі по думці українських законів не можуть істнувати і котрі мусить ся для добра селян поділити на дрібні посілости, очевидно при рівночаснім відшкодованю дотеперішних власників. І звідси ті сльози! І ось длятого, що якась неварта навіть згадки горстка польських панів боїть ся зробити кепський інтерес, підбурюєть ся Галичину, трагодить ся спокійне населенє, інсценїзуєть ся погроми і подаєть ся як волю народу те, що є волею кількох занепокоєних о свої матеріяльні інтереси шляхтичів. А польські дневники, що знають про те все дуже добре, мають чоло скривати дійсний стан річи і прилучувати ся до оклику: „Пімста за Холм!“

І при сім що за несовісність! Бо вони баламутять свій нарід і то ще нині, коли ведеть ся війна і над нами висять тисячі инших клопотів! А небо досі не гремить!“

Що уваги німецької часописи зовсім влучні і справедливі кождому неупередженому аж надто ясно.

Зновже „Neues-Wiener Tagblatt“ звертаєсь проти подарованя Галичини Польщі. З приводу зближаючої ся поїздки ґр Буріяна до Берліна і заповідженої розвязки польського питаня сей дневник в статі під заголовком „Schicksalsfrage“, апелює до Німців, щоби добре тепер застановили ся, як має виглядати та австро-польська розвязка. Не тільки дипльоматичні і військові, але також господарські згляди треба взяти під розвагу, коли хочеть ся рішати про дальшу приналежність чи відлученє Галичини від Австрії, про віднošенє монархії до будучого польського державного твору. „Галичина — пише „N. W. Tagblatt“ — представляє більше як четверту часть поверхні і населеня Австрії, трету або більше як трету часть нашої рільної і огородової землї, нашого збору збіжа, як і нашої годівлї худоби та безрог, вона становить майже половину або може докладно половину нашого збору бараболь і стручних ростин, половину нашої кінської стаднини і майже дві третини управи конопель цілої Австрії“... Супроти того всього редакція заявляє, що ґр Буріян мусить ті економічні згляди мати в Берліні на тямці.

З военних подій.

Німецька добича.

Берлін, 6. червня. На боєвім фронті положенє без змін. Місцеві борби на північ від ріки Есн дали Німцям незначні успіхи. Французька артилерія обстрілює місто Шато Тієрі над Марною. Добича військ німецького наслідника престола від 27. мая виносить

після дотеперішних обчислень більше як 55 тисяч полонених, 650 гармат і 2.000 скорострілів.

Німецькі підводні лодки в Америці.

З Нового Йорку доносять, що німецькі підводні лодки дістали ся на американські води і потопили там кільканайцять кораблів, між тим кілька великих пароходів Правительство американське ізза побоюваня шоби німецькі лодки не дістали ся до американських пристаний, замкнуло пристани в Новім Йорку, Бостоні, Філядельфії і других містах На морю виловили Американці кільканайцять мін, які заложили німецькі лодки Доносять також, що над американськими містами появили ся німецькі літаки. Видано розпорядженє, щоби не освічувати побережа, а вікна домів мають бути вечером прислонені Американські правительственні круги запевняють, що поява німецьких підводних лодок на американських водах не припинить висилки військ з Америки до Франції.

Бунт чесько-словацьких військ.

Бунт чесько-словацьких військ, котрі ідуть до Владивостоку, звідки мають ся їх вислати на західний фронт, закінчив ся нагальною сутичкою з совітськими військами, що стоять в Пензї. Чехи і Словаки ставили завзятий опір червоній ґвардії, котра хотіла їх розоружити. Народний комісар для военних справ, Троцький, вислав обіжник до всіх зелізничих орґанізацій на сході, в котрім заборонює сибірським зелізницям перевозити чесько-словацькі військa. Після нового приказу всіх зоруженних Чехів і Словакіп, які з оружем попадуть ся в руки червоним ґвардистам, мають ся сейчас розстрілювати. Щоби відтяти збунтованим всякі получення і унеможливити їм похід до Владивостоку, кілька зелізничих ліній здержало рух Згадані збунтовані війська ставлять рішучий опір і в богатьох битвах віднесли побіду над правительственними військами.

Чесько-словацька бриґада в Росії.

Відень. — Міністер краєвої оборони на запит пос. Шірфа і тов дотично поведеня деяких чеських полків на фронті, відповів письменно таке: Згаданий в „Бѣржевих Вѣдомостяхъ“ чесько-словацький революційний конґрес не є ідентичний з конґресом, який відбув ся в Київі з кінцем цвітня 1916 року. Чесько-словацький конґрес, що відбув ся у Київі від 23-го до 30-го цвітня 1917-го р. се третій зрадницький чесько-словацький конґрес в Росії. В тім конґресі взяло участь 322 делеґатів переважно самих австрійських полонених. На конґресі рішено між иншими добиватись поділу австро-угорської монархії й основаня чесько-словацької держави. Борба проти Австрії се національний обовязок чесько-словацького жовніра.

Всї чесько-словацькі добровольці повинні вступити до чесько-словацької армії Під сею армією треба розуміти чесько-словацьку дивізію, котрої чотири полки справді боролись проти нас в літі 1917 р. Ся армія рекрутуєть ся головно з австро-угорських военних полонених чеської народности, що зголосили ся добровільно до тої формації.

Що до 36-го полку піхоти заявив міністер, що він держав ся зразу добре, доперва опісля, коли увійшли в його склад непевні резервові живла, спричинив сей полк нашим відділам тяжкі втрати, через що його розвязано

Полки 11., 88 і 102 держали ся добре Полк 28., в наслідок свого негідного поведеня в р 1915, в часі боїв в горішній Угорщині, розвязано, але відтак знов реституовано

Від Адміністрації „Українського Слова“.

Пренумераторам, котрі до 10-го с. м. не надішлють пренумерати, здержить ся висилка часописи — Чеки залучаєть ся

НОВИНКИ.

— **Довша відпустка для повертаючих з неволі** Міністер війни заявив послови Гавзнерови, що незадовго буде виданий розпорядок, шоби давати повернувшим з неволі полоненим довшу, чим 4-недільну відпустку.

— **Засіданє Етноґрафічної Комісії Наукового Тов. ім Шевченка** відбуде ся дня 9. червня в неділю о год 12 в домі Тов-а при ул Чарнецького ч 24 з таким порядком: 1) Орґанізац справи 2) Справа видань 3) Внесеня членів Просить усіх членів явити ся — **Президія**

— **Зелізничі получення Відень-Київ і Відень-Одеса** Для переведеня корисного зелізничого получення з Україною оголошено на днях слідуючі курси для поїздів: Відень-Київ (через Броди): Відень, Дворець північної зелізниці (Нордбангоф), відїзд 8 год. 30 мін. вечером, Львів приїзд 2 год., відїзд 3 год. 25 мін попол. Броди приїзд 7 год., відїзд 8 год. вечером; Київ приїзд 10 год. 25 мін передпол (час їзди 37 годин 55 мін.); назад Київ відїзд 2 год. 30 мін попол., Броди приїзд 7 год., відїзд 8 год. 3 мін. рано; Львів приїзд 12 год. 50 мін., відїзд 2 год. 30 мін. попол.; Відень, Дворець північної зелізниці (Нордбангоф) приїзд 7 год. 48 мін. рано (час їзди 41 годин 18 мін.). Відень-Одеса (через Підволочиска): Відень, Дворець північної зелізниці (Нордбангоф), відїзд 8 год 30 мін. вечером, Львів приїзд 2 год., відїзд 3 год. 25 мін. попол., Підволочиска приїзд 11 год. 33 мін., відїзд 1 год.30 мін. по півночи: Жмеринка приїзд 7 год. 30 мін., відїзд 8 год 30 мін. рано, Одеса приїзд 6 год. 30 мін вечером (час їзди 46 годин); назад, Одеса відїзд 1 год. 30 мін. попол.; Жмеринка приїзд 9 год. 30 мін., відїзд 10 год. вечером; Підволочиска приїзд 2 год. 5 мін., відїзд 4 год. 57 мін. рано; Львів приїзд 12 год. 50 мін., відїзд 2 год. 30 мін. попол.; Відень, Дворець північної зелізниці, (Нордбангоф), приїзд 7 год. 48 мін рано (час їзди 42 години 18 мін.).

— **Вибух Везувія.** З Неаполю доносять часописи, що вулькан Везувій викидає чим раз більші маси ляви.

— **Устний іспит зрілости в дівочій ґімназії СС. Василиянок у Львові** відбув ся під проводом п. рад. С. Громницького в днях 28 і 29 мая. Іспит зложили отсї ученици: Адрияновичівна Іванна, Вертипорохівна Ір. (з від.), Демянчуківна Олександра (з від.), Демянчуківна Марія (з відзн.), Качмарська Марія, Короликівна Марія Оксана, Круківна Єлисавета, Кункевичівна Марія (з відзн.), Паньковська Софія (з відзн.), Пилипчуківна Романа, Підгородецька Неоніля, Пристаївна Наталія (з відзн.), Сілінська Ольга, Дудкевичівна Марта.

— **Дотично новинки:** Перенесенє чудотворних ікон назад до Зарваниці, яке має відбутись дня 15 червня с. р. просить нас о. Іван Чарториський, теперішний завідатель Зарваниці, спростувати, що не він, а тодішний парох Зарваниці о. Петро Білинський, скрив згадані ікони в Підгайцях в часі російської інвазії.

— **16-літна дівчина міністром.** В кавкаскій републиці в Ставрополи мала стати міністром просвіти 16-літна дівчина, а міністер внутрішних справ не уміє ні читати ні писати Si non e vero, e ben trovato.

— **Воєнна недуга в Швеції.** В богатьох провінціях Швеції, передовсім в робітничих осередках, ширить ся цікава воєнна недуга, щось в роді водяної хороби. Причиною недуги кепське прокормленє, зглядно односторонне прокормленє надмірним уживанєм оселедців Недуга минає по кількох днях супокою і доброго прохарчованя.

— **Достава молока до міст.** Установлені державним урядом госп. максимальні ціни не відповідаючі дійсним коштам продукції з одної сторони а зменшений стан худоби з другої сторони чи то в наслідок реквізицій чи то конечної випродажи задля перереквірованої паші спричинили зменшенє продукції молока Рівночасно настав більший попит на молоко, сю найважнійшу нині поживу цілої людскости Наслідком сего підскочила значно ціна в покутній торговли, яку, як у всім в Галичині так і тут зачали переводити всякі „bracia mojżeszowego wyznania“ апровізуючі міста.

Як та апровізація виглядає, відчуває нині майже кождий на своїй шкірі, але як се все переводить ся в галицькій господарці ніхто не втаємничений (а такий є якраз весь наш загал) нічогісько про се не знає. Лиш деякі зверхні обяви дають ся підхопити через случайне підгляненє і те можна закомунікувати загалови. — Вже з таких самих случайних уривків можна би нині том написати. Не слїд тут над сим пребогатим матеріялом докладнійше розводити ся. Зазначити тут випадає з численних бодай один момент з достави молока до Львова.

Доставою молока до міст занимають ся ріжні „bracia mojżeszowego wyznania“, котрі роблять чи-малі інтереси на апровізації. Як така достава виглядає може вже неодна господиня мала нагоду переконати ся.

А о чистости самого доставленого молока для міста та о гігієні нехай посвідчить отсей факт, поданий наочним свідком п. Юліяном Турянським.

Яко урядник госп. молочарського Союза в Стрию поступив в цілях орґанізаційних спілок також до села Ставчан (пов. городецький). Тут 24 мая с р. мав нагоду придивити ся скупованю молока в тій громаді. Ото жид-ганделес купує у баби молоко і виливає його до баньки. При тій нагоді купує також і яйця, а закуплені покладки обліплені калом кидає в молоко до тої самої баньки. Та якось не прийшло поміж бабою а жидом до згоди і сей витягає своєю рукою яйця з баньки і віддає їх назад бабі. Колиж єму п. Турянський звернув увагу, чому так нечистою рукою витягає яйця з баньки, відповів коротко, що його рука чиста та у Львові всьо виппють, коби лиш богато було.

Так виглядає апровізація „polskiego Lwowa“. Щоби однак охоронити від такої апровізації наших людий у столиці Льва починає наш Союз молочарський в Стрию, при співучасти кр. Т-ва господарського „Сільський Господар“ переводить віднову молочарства в краю, занимати ся доставою молока до Львова. На разї доставлює молоко з дальших сторін, бо в поблизьких місцевостий трудно за-

держати конкуренцію зі всякими покутними „ганделесами“, бо не може так добре охрестити молока, як його хрестять нехрещені, щоби міг задоволити консументів тай щоби не потребував стратити на доставі.

Добре би було, щоби в тій справі порозуміли ся наші інституції і доставили потрібних начинь, а не буде мабуть великої трудности в доставі доброго і здорового молока до Львова і инших міст для їх жителів.

Потрібна орґанізація достави молока може бути переповаджена і в инших місцевостях. З такої збірної достави користають консументи, бо будуть мати добре молоко. Рівночасно вийде се на користь наших селян, бо будуть мати сталий зиск та крім сего Союз молочарський видає цертифікати для членів, доставляючих молоко до молочарні, які звільняють худобу від примусової достави на згони.

При тім всім можна зорґанізувати добре молочарський промисел в нашім краю, який знова стане одною з підвалин движеня нашого народного господарства.

На просьбу спілок молочарських агл. кружків висилає краєве Тов-о „Сільський Господар“ радо своїх референтів до таких місцевостий в ціли поклясифікованя годівельної худоби і видання на неї цертифікатів, звільняючих її від реквізицій і від викупна.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 8-го червня 1918.

Нині: 8-го червня: греко-кат. Карпа ап., римо-кат.: Медарда.

Завтра: 9-го червня: греко-кат.: 5 Н. по Воскр., римо-кат.: 3. Н. по З. С.

| **На закінчене шкільного року** уряджує школа ім. короля Данила у Львові концерт руханково-вокальний в суботу дня 8 червня 1918 в салі ім. М. Лисенка. Початок о год. 6-ій вечер. Прихильників „Рідної Школи“ просить ся о численну участь. 2-3

| **Українське Товариство** для поширеня ремесла й промислу, Львів, вул. Руська ч. 3. просить Кружки „С. Господ.“, рат. Комітети і своїх місцевих членів, яким донесено про уділений з Бюра сирівців приділ твердої скіри, бути ще ласк. терпеливими, бо скіра тої в наслідок лихої якости ще не підняте. Очікуємо власне нового довозу. Нові подання дальших Кружків „С. Г.“ і рат. Комітетів принимають ся дальше. Инших подань Бюро сирівців не узгляднює. 1—2 ч. 89

| **Українські техники і правники** можуть знайти заняте при відбудові краю. Кандидати з усіма державними екзамінами мають першенство. Зголошувати ся зараз, докладно подаючи свої дати, до Української Технічної Комісії відбудови краю при Т-ві „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. 1—3 ч. 91

| **Програма Концерту** учениць п. Софії Дністрянської у Відні (в середу 12 червня с. р. Josefssal VIII. Josefsgasse 12. Початок о годині 7 вечір) обіймати ме ось які твори: 1) Bach-Saint Saens, Gavotte e-dur; 2) Beethoven g-dur; Maszkowski Etudo; 3) Mendelssoh. Allegro brillant (на два фортепяни); 4) Глазуновъ, Variationen fis-moll; 5) Скрібинъ Nocturne (на ліву руку); Mac Davell, Hexentanz; 6) Rubinstein, Konzert d-moll, I. часть (у супроводі другого фортепяну); 7) Sauer, Etude; Liszt Rapsodie VIII. Між четвертою а пятою точкою програми відіграє скрипок проф. Іван Левицький в товаристві фортепяну (п. Дністрянська) скрипкову сонату Griega g-dur. Білети по 4, 3, 2 і 1 К.

| **В Підгайцях** відбудуть ся перші загальні збори філії „Українського Краєвого Товариства охорони дітий і опіки над молодіжю“ дня 10 червня 1918 о год. 11 перед полуднем в поміщеню Каси „Народ. Дому“. о. Іван Токар.

| **Отворене курсу** военно-адміністраційних відомостий і відбудови відбуде ся 10. с. м. в понеділок точно о год. 9. рано в сали ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5. Зголосивші ся на курс повинні прибути, не очікуючи окремого повідомлення. Для малої скількости найбільш потребуючих учасників буде приготований скромний нічліг, за яким треба зголосити ся в „Сільським Господарі“ ул. Зіморовича ч. 20. в неділю між год. 6—7 вечером. — Від „Сільського Господаря“ у Львові. 1—2

| **Дирекція** української приватної ґімназії з правом прилюдности в Городенці повідомляє, що вписи до приготівки і до 1-ої кляси відбудуть ся дня 13 і 14 червня в канцелярії ґімназії від год. 8—1. Вступні іспити до приготівки і до 1. кляси в суботу 15. червня о 10 год. рано. Приватні іспити з висших кляс 10. червня письменні, 11 червня устні.

| **До послідних подій в Київі.** Фотографічні знимки жовнярів розоруженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб
„ півроку	22·— „	28	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	1[illegible] „	В инших державах	84 фр
„ місяць	4·— „	„		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двопальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.: в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.